

Samet na školách

**DÍKY
ŽE MŮŽEM**

- Jednodenní
jednoduchý festival
- Jednodenní
propracovaný festival
- Týdenní festival

FESTIVAL NA KLÍČ
pro základní školy

1. JEDNODENNÍ JEDNODUCHÝ FESTIVAL

Zjednodušená verze na dopoledne

Cílová skupina: 2. stupeň ZŠ (lze upravit i pro 1. stupeň)

Časový rámec: školní dopoledne (8:00–12:35)

Cíl festivalu:

- Připomenout si 17. listopad
- Vytvářet vztah k hodnotám svobody a demokracie
- Umožnit dětem prožít něco společného.

Organizace dne:

Čas	Aktivita
8:00 – 8:45	Úvodní hodina ve třídě – povídání o 17. listopadu, diskuze: Co je to svoboda? Co je to odvaha? (lze využít materiály z webu vzdelavani.dikyzemuzem.cz Můžete pracovat s krátkými videi nebo příběhy).
8:55 – 9:40	Výroba transparentů na téma „Svoboda je...“ , (výtvarná dílna ve třídě, chodba, tělocvična) Děti mohou kreslit, psát, tvořit koláže apod.
10:00 – 10:45	Zpívání písní z doby revoluce – např. Modlitba pro Martu, Jednou budem dál. Možno zapojit školní sbor, hudební výchovu, pustit nahrávky, promítat texty.
11:00 – 11:45	Malý pochod svobody – průvod kolem školy nebo školního dvora s transparenty a písněmi. Možno doplnit happeningem (čtení z Charty 77, recitace, pokládání svíček).
11:55 – 12:35	Společné zakončení – shrnutí dne, krátký proslov nebo poděkování vyučujících, případně reflexe ve třídě.

2. JEDNODENNÍ PROPRACOVANÝ FESTIVAL

Propracovaná verze na dopoledne

Cílová skupina: 2. stupeň ZŠ (lze přizpůsobit i starším žákům 1. stupně)

Kdy pořádat: doporučujeme uspořádat mezi 11. a 21. listopadem (nebo podle potřeb školy)

Časový rámec: cca 4–5 vyučovacích hodin (včetně přestávek)

Cíl festivalu:

- Přiblížit žákům základních škol význam 17. listopadu, život v minulém režimu a hodnoty demokracie a svobody.
- Vše interaktivně a podle časového rozvrhu běžného školního dopoledne

Organizace dne:

1. hodina

ZAHÁJENÍ A FILM

Název bloku: Příběhy svobody

Čas: 8:00 – 8:45

Náplň:

- Společné zahájení dne, vysvětlení, proč si připomínáme 17. listopad
- Promítání krátkého dokumentu z nabídky [Sametu na školách](#), např.
 - Přes zed' (animovaný film o útěku přes hranice)
 - Byli jsme tady (vzpomínky pamětníků)
- Po filmu krátká diskuse ve třídách s učitelem (co jsme viděli, co nás zaujalo, co nás překvapilo)

2. hodina**WORKSHOP NEBO INTERAKTIVNÍ HRA**

Název bloku: dle zvoleného programu

Čas: 8:55 – 9:40

Náplň (na výběr):

——→ Vyberte si z nabídky workshopů na webu Sametu na školách – doporučujeme např. historický workshop:

vzdelavani.dikyzemuzem.cz/platforma/kategorie/samet

3. hodina**PŘESTÁVKA & SVAČINA**

Čas: 9:40 – 10:00

——→ Můžete doplnit o malou výstavu ve vestibulu nebo na chodbě školy (plakáty, dobové fotografie, výtvary žáků) nebo “chill zónu” s hudbou z doby revoluce.

4. hodina**TŘÍDY A PŘÍBĚHY**

Název bloku: Co bych dělal/a v roce 1989?

Čas: 10:00–10:45

Náplň:

——→ Žáci ve skupinách vytváří plakáty, koláže nebo krátké scénky na téma „Život před 35 lety“

——→ **Inspirace:** Co by bylo jiné? Co bych nemohl/a dělat?
Kde bych chtěl/a být 17. listopadu?

5. hodina

ZÁVĚR, PREZENTACE A REFLEXE

Název bloku: Dnešek a svoboda

Čas: 10:55 – 11:40

Náplň:

- Společné sdílení výstupů (prezentace plakátů, scénky)
- **Reflexe:** Co pro mě znamená svoboda dnes?
Co jsem se dozvěděl/a nového?
- Možnost přizvat pamětníka nebo místního hosta (např. pedagoga, knihovníka, novináře, prarodiče), který dětem přiblíží život před rokem 1989

BONUSOVÝ TIP

- **Fotokoutek** ve stylu 80. let
- **Výroba odznaků** – děti si mohou vytvořit vlastní trikolóru, odznak s nápisem „Svoboda“, 17. listopad
- **Pamětní kartička** – Co si z dnešního dne odnáším?

CO BUDETE POTŘEBOVAT?

- Filmy a materiály z webu sametnaskolach.cz
- Projektor a reproduktory
- Papíry, fixy, nůžky, lepidla (na tvořivou část)
- Případně: hosta, který může pohovořit
- Tým učitelů, organizační skupinu žáků nebo žákovský parlament, který festival připraví

3. TÝDENNÍ FESTIVAL

Den 1

Co se stalo 17. listopadu?

Téma: Kontext a příběh

Cíl: Ukázat, co se stalo 17. listopadu a proč si tento den připomínáme

Organizace dne:

Čas

Aktivita

**1. – 2.
vyučovací
hodina**

Projekce tematického filmu (doplníme)

+ práce s materiály z nabídky
vzdelavani.dikyzemuzem.cz/samet,
následná diskuse ve třídách: Co mě zaujalo?
Jak se lišil tehdejší každodenní život od
současného?

3. – 4. hodina

Beseda s pamětníkem (může být zajištěna
díky Paměti národa, popř. místní osobnost,
která si události pamatuje).

Doporučujeme, aby byli na téma žáci
předem připraveni a mohli si i v průběhu
sledování filmu připravit otázky.

5. hodina

Tvoření dobových hesel a plakátů,
práce s archivními fotkami

Den 2

Přítomnost – Co znamená svoboda pro mě?

Téma: Aktivní občanství a osobní pohled

Cíl: Propojit termín “svoboda a demokracie” s každodenní žitou zkušeností žáků

Organizace dne:

Čas

Aktivita

**1. – 2.
vyučovací
hodina**

Workshop „Svoboda je...” – práce ve skupinách, tvorba výstupů (komiksy, koláže, příběhy, podcast o tom, co pro ně znamená svoboda).

3. hodina

Objednaný program z webu vzdelavani.dikyzemuzem.cz/samet – doporučujeme například interaktivní hry, dramatické nebo historické dílny

4. – 5. hodina

Tvůrčí dílny: výroba transparentů, placek, triček, svíček (lze kombinovat podle možností školy a zájmu žáků).

Den 3**Budoucnost – Jak svobodu chránit?**

Téma: Společný zážitek, zapojení celé školy

Cíl: Vytvořit silný společný moment a ukotvit téma svobody jako něčeho živého a sdíleného.

Organizace dne:

Čas	Aktivita
1. – 2. vyučovací hodina	Společná příprava školního happeningu – generálka zpěvu, výzdoby, rozdělení rolí (moderátor, průvod, recitace apod.)
3. hodina	Festival svobody ve škole – slavnostní průvod s transparenty a písněmi, čtení textů Charty 77, autorská čtení dětí, prezentace výstupů z předchozích dní.
4. hodina	Reflexe a zápis do pamětní knihy školy – co děti oslovilo, co si zapamatují
5. hodina	Volitelná aktivita – burza knih, čajovna svobody, svíčkový happening, výstava výstupů, promítání.

TIPY NA VÝSTUPY

- vytvoření školní nástěnky „Naše svoboda“
- třídní kronika svobody
- záznam z festivalu (fotky, plakáty, video, podcast)
- společné vyvěšení české vlajky a symbolických klíčů